17.01.03

4a (ר"א בן ירמיה) $\rightarrow 5a$ (גבוהה הוא מלקט)

- ו. סוד ה' ליראיו ובריתו להודיעם: תהלים כה, יד 2. כִּי בִעָד אָשָה זוֹנָה עַד כָּכַּר לַחֶם וְאָשֶׁת אִישׁ נָבָשׁ יִקְרָה תַצוּד: משלי ו, כו נ. וַיֹּאמֶר ה' **כָּכָה יֹאכְלוּ בְנֵי יִשְּׂרָאֵל אֶת לַחְמֶם טָמֵא** בַּגּוֹיִם אֲשֶׁר אַדִּיחֵם שָׁם:י*חזקאל ד, יג* 4. יְקָרָה הִיא מְפְּנִינִים וְכָל חֵפָצִיךְ לֹא יִשְׁווּ בָה: משלי ג, טו 5. תועבת ה' כַּל גְבָה לֶב יַד לִיַד לֹא יְנַקָה: משלי טז, ה 6. ולא תָבִיא תוֹעֶבָה אֶל בֵּיתָדְ וְהָיִיתָ חֵרֶם כָּמהוּ שַׁקֵץ תְּשַׁקְצְנוּ וְתַעֵב תְּתַעֲבֶנוּ כִּי חֵרֶם הוּא: דברים ז, כו ורם לבבד ושכחת את ה' אַלהיד הַמוֹצִיאַך מֵאֵרֵץ מִצְרַיִם מְבֵּית עַבָּדִים: דברים ח, יד כי אַת כַּל הַתּוֹעָבֹת הָאָל עשׁוּ אַנְשֵׁי הַאַרֵץ אֲשֵׁר לְפָנֵיכֶם וַתִּטְמַא הַאַרֵץ: ויקרא יח, כז 9. חַדְלוּ לָכֶם מִן הַאַדָם אֲשֶׁר נָשַמָה בָּאַפּוֹ **כִּי בַמֶּה נֵחְשָׁב הוּא**: ישעיהו ב, כב סז. וַיֹּאמֶר אַבְרָם אֶל מֶלֶךְ סְדֹם **הָרִימֹתִי יָדִי** אֶל ה' אֵל עֻלְיוֹן **קְנֵה שָׁמַיִם וַאָרֶץ**: בראשית יד, כב 11. וַיֹּאמַר ה' מִסִּינַי בָּא וְזָרַח מְשֵּׁעִיר לָמוֹ הוֹפִיעַ מֵהַר פָּארָן וְאָתָה מֵרְבְבֹת לְדֶשׁ מִ**ימִינוֹ אֵשׁ דָּת לָמוֹ**: דברים לג, ב 21. מַתָּן בַּסֵּתֶר יִכְפֶּה אָף וְשֹׁחֵד בַּחֵק חֵמָה עַזְּה: משלי כא, יד 13. שָׁמְעוּ וְהַאַזִינוּ אֵל תִּגְבָּהוּ כִּי ה' דְבֵּר:ירמיהו יג, טו 14. **השַמֶר לָךְ פֶּן תִּשְׁכֵּח אֵת ה'** אֱלֹהֶיךְ לְבַלְתִּי שָׁמֹר מִצְוֹתֵיו וּמִשְׁפָּטִיו וְחַלְּתִיו אֲשֵׁר אֲנֹכִי מְצַוְךְּ הִיּוֹם: *דברים ח, יא* 15. רומו מעט ואיננו והמכו כַכל יַקפצון וכראש שבלת יַמַלוּ: איוב כד, כד 16. ואברהם זקן בא בימים וה' ברך את אברהם בכל: בראשית כד, א *ו*וֹלֶחֶרֵד יִצְחָק חָרָדָה גְּדֹלָה עַד מְאֹד וַיֹּאמֶר מִי אֲפוֹא הוּא הַצְּד צֵיִד וַיָּבֵא לִי וָאֹכֵל **מְכֹּל בְּטֵרְ**ם תַּבוֹא וַאַבְרַכְהוּ גַּם בַּרוּדְּ יְהְיֵה: *בראשית כוּ, לג* 81. קַח נָא אֶת בִּרְכָתִי אֲשֶׁר הַבָּאת לָךְ כִּי חַנַּנִי אֱלֹהִים וְכִי יֶשׁ לִי **כֹל** וַיִּפְצֵר בּוֹ וַיִּקָח: בראשית לג, יא
- I Continued investigation into the proposed estimations of כדי טומאה
  - a ר"א ב"ר ירמיה: enough time for her to tie a string together
    - i *Unclarity*: are the ends near or far from each other (תיקו)
  - b חנין בן פנחס: enough time for her to take a toothpick from her mouth
    - i Unclarity: is it stuck in hard or loose (תיקו)
  - c פלימו: enough time for her to put her hand in a basket to take out a loaf
    - i unclarities: tight/loose; old/new (bread); warm/cool; wheat/barley; soft/hard (חיקו on all)
  - d observation about all of these (חכמים used his own experience to measure necessity): each of the
    - i challenge: בן עזאי has an opinion here and he was never married (יבמות סג:)
      - 1 Answer1: he was married and divorced
      - 2 Answer2: he learned it from his teacher
      - 3 Answer3: he had secret knowledge (v. 1)
- II Tangent: דרשות on v. 2
  - a First half:
    - i דרשה 1: if someone is lax about נט"י as if he had relations with a זונה
    - ii דרשה 2: if someone has relations with a זונה, he'll eventually beg for bread
      - נט"י tangent: rules of
        - (a) (introductory Aggadic statement) someone who degrades נט"י is uprooted from the world
        - (b) water before bread must raise hands up (so אמא water doesn't come back and defile hands)
        - (c) water after bread must lift hands up
        - (d) eating without drying hands is comparable to eating שמא bread (as per v. 3)
  - b second half:
    - i דרשה 1: anyone who is haughty will be "tripped up" with an אשת איש
    - ii אשת איש 2: anyone who violates אשת איש, even if he has studied תורה (v. 4) isn't exempt from דינה של גיהנם
    - iii further דרשות on haughtiness (vv. 5-9)
      - Tangent: דרשות on second half of v. 5
        - (a) אברהם 1: Someone who violates אשת איש, even if he has granted שמים וארץ to God like אברהם (v. 10) isn't exempt from דינה של גיהנם
        - (b) ברשה 2: ...even if he received מרע"ה, (v. 11) he isn't exempt from דינה של גיהנם
        - (c) דרשה 3: ...even if he gives charity discreetly (v. 12), he isn't exempt from דינה של גיהנם
        - (d) warning against haughtiness: v. 13 or vv. 7/14 (לא תעשה → השמר)
      - 2 continued דרשות about haughtiness:
        - (a) v. 15 anyone who is haughty is taken down; he is naught; but if he does תשובה, he is taken in his time (old age) like ובכל, מכל, כל] (end of verse ככל refers to אברהם אבינו (end of verse יביל, מכל, כל])
      - 3 ברשות about end of v. 15 וכראש שבולת ימלו like the brittle top of the stalk or like the stalk itself
        - (a) the stalk itself: as per the parable, when the farmer comes into his field, he grabs the highest stalks